

Verantwoording subsidie 2024

INHOUDSOPGAVE

Visie en missie Odensehuis Ede	pag 3
Bestaansrecht van Odensehuis Ede	pag 4
Activiteitenplan	pag 5
Mantelzorgers	pag 6
Vrijwilligers	pag 6
Stagiaires	pag 7
Cijfers over 2024	pag 7
Samenwerking met bestaande organisaties	pag 9
Indicatoren	pag 10
Financiën	pag 13
Odensekoor	pag 14

Visie en missie Odensehuis Ede

‘Wij vragen aan de mens met dementie, die de grip op zijn wereld verliest, zich te voegen naar onze kaders en ons te begrijpen. Dit zou andersom moeten zijn.’

Anne Mei The (hoogleraar langdurige zorg en dementie aan de UvA).

Deze uitspraak ligt ten grondslag aan het concept Odensehuis: de sociale benadering van dementie.

Het Odensehuis is een laagdrempelig inloop-, advies en ontmoetingshuis voor mensen met geheugenklachten, beginnende dementie en voor hun naasten, vrienden en buurtgenoten. Daarnaast zijn ook ouderen welkom die, ondanks het ouder worden met de daarbij groeiende kwetsbaarheid, actief willen blijven. Het voorziet in de behoefte aan ontmoeting, activiteiten, ondersteuning en informatie. Het concept Odensehuis ontstond in 2000 in de Deense stad Odense, vandaar de naam. De mens met geheugenklachten staat centraal, niet de ziekte. De nadruk ligt op wat wel kan en minder op de ziekte die men heeft. Hiermee wordt de mogelijkheid geboden om meer eigen regie op het leven te houden (een grote wens van de mensen die getroffen zijn door dementie) en de kwaliteit van leven wordt verhoogd. Het Odensehuis wil perspectief bieden en voorkomen dat mensen met dementie in een sociaal isolement belanden.

Het Odensehuis vindt het belangrijk dat mensen met dementie, of het vermoeden daarvan, een waardevolle plaats innemen in onze samenleving en zolang mogelijk thuis kunnen wonen. Een Odensehuis draagt bij aan een dementievriendelijke samenleving waarin de zorg voor mensen met geheugenverlies en dementie steeds meer door naasten en vrijwilligers gedragen moet worden.

Het Odensehuis geeft een stem aan mensen met dementie en mantelzorgers en krijgen door het Odensehuis een platform aangeboden.

Het Odensehuis biedt steun aan mantelzorgers/naasten zodat zij de zorg voor hun dierbare met dementie op maat kunnen vormgeven.

Het Odensehuis draagt zorg voor begeleiding en deskundigheidsbevordering van vrijwilligers

Het Odensehuis kan bijdragen aan een dementievriendelijke gemeente Ede. Verbeteren van de maatschappelijke positie van mensen met dementie, het maatschappelijk taboe op dementie doorbreken en de eigenwaarde en waardigheid van mensen met dementie vergroten. Dit in samenwerking met de inwoners uit de gemeente Ede.

Bestaansrecht van Odensehuis Ede

Er is eerst marktonderzoek gedaan of er behoefte is aan een Odensehuis in Ede. Ruim 8 % van de groep 65+ ers krijgt een vorm van dementie. Boven de 80 jaar is het percentage gestegen naar 25. In de gemeente Ede wonen 23.727 ouderen (allecijfers.nl) in 2025. In Ede zou dit betekenen dat er 1898 ouderen zijn met (gediagnosticeerde) dementie, waarvan er meer dan 1000 thuis wonen (sociale monitor Ede 2019). Het werkelijke aantal zal hoger liggen omdat er een periode van 3 jaar overheen kan gaan wanneer de uiteindelijke diagnose er is. Ook zijn in dit getal de mensen onder de 65 niet meegenomen. Naast het Odensehuis Ede bieden ook andere organisaties daginvulling aan ouderen met dementie en andere aandoeningen in Ede. Dit resulteert in mogelijk 100 max plekken voor ouderen met dementie per dag, terwijl de vraag toeneemt. Ook is gebleken dat andere dagbestedingen een terugloop ervaren terwijl het Odensehuis groeiende is.

De kosten voor een gemeente kunnen aanzienlijk stijgen wanneer er geen laagdrempelige opvang, zoals een Odensehuis, beschikbaar is voor mensen met beginnende dementie. Er zijn verschillende redenen waarom de afwezigheid van zulke voorzieningen extra kosten met zich meebrengt(chat GPT):

1. **Verhoogde druk op de formele zorg:** Zonder laagdrempelige opvang zullen mensen met beginnende dementie mogelijk sneller verergeren, waardoor ze uiteindelijk meer intensieve zorg nodig hebben. Dit kan leiden tot hogere zorgkosten, bijvoorbeeld doordat mensen eerder in een verpleeghuis of ziekenhuis terechtkomen voor gespecialiseerde zorg.
2. **Hogere maatschappelijke kosten:** Wanneer mensen met beginnende dementie geen geschikte ondersteuning krijgen, kan dit leiden tot grotere problemen op het gebied van mantelzorg. Mantelzorgers kunnen overbelast raken, wat kan leiden tot ziekte of burn-out, wat op zijn beurt weer kan leiden tot extra kosten voor zorg of ziekteverzuim.
3. **Verlies van autonomie en kwaliteit van leven:** Zonder toegang tot laagdrempelige opvang kunnen mensen met beginnende dementie sneller hun zelfstandigheid verliezen, wat hun welzijn kan schaden. Dit kan op lange termijn leiden tot hogere kosten voor zorginstellingen, revalidatie of crisisinterventies.
4. **Verminderde preventie en vroegtijdige interventie:** Het ontbreken van een plek waar mensen vroegtijdig hulp kunnen krijgen, kan betekenen dat dementie later in een ernstiger stadium wordt gediagnosticeerd, wat vaak leidt tot hogere zorgkosten. Laagdrempelige opvang is belangrijk voor het bieden van tijdige interventie en preventie van verdere achteruitgang.

De specifieke kosten hangen sterk af van de regio, het zorgsysteem en de beschikbare alternatieven. Toch kan het ontbreken van een laagdrempelige opvang, zoals een Odensehuis, op lange termijn leiden tot hogere kosten in de formele zorg en maatschappelijke zorg, zowel voor de betrokkenen als voor de gemeente.

Activiteitenplan

Het Odensehuis Ede is het gehele jaar geopend op maandag en dinsdag vanaf 9.30-15.30 en op donderdag van 15.30-20.30.

Dus ook in de (zomer) vakantie periode.

Op 2e kerstdag/paasdag/pinksterdag is het Odensehuis gesloten.

Vanaf 9.30 staan de koffie en thee klaar, altijd met iets lekkers erbij. Een kort welkomstwoord en de dag gaat verder van start. Een grote groep bezoekers gaat wandelen en een aantal bezoekers blijft in het Odensehuis om daar een activiteit te doen. Soms blijven mantelzorgers de hele dag, of gaan voor of na de koffie/thee naar huis.

“Er zijn” met elkaar is net zo belangrijk als specifieke activiteiten. Vandaar dat de lunch rond 12.30 een centrale plek inneemt, waarbij iedereen mee helpt. Meestal is het een uitgebreide broodmaaltijd met een warm gerecht erbij, zuivel, fruit, rauwkost. De ongedwongen sfeer maakt het makkelijk om met elkaar in contact te komen en er kunnen boeiende gesprekken ontstaan. Ook na de lunch is er tijd voor activiteiten, bewegen, rusten, praten, etc. Om 15.00 sluiten we af met een kop koffie/thee en sluiten mantelzorgers vaak nog even aan. Rond 15.30 zijn alle bezoekers weer naar huis.

Op de donderdag is het programma als volgt: koffie en thee staan klaar bij binnenkomst. Een kort welkom door de coordinator waarna er gezellig gekletst wordt en spelletjes gedaan. Rond 17.00 wordt er eten gekookt, soms met hulp van de bezoekers, net wat men wil. Om 18.00 eten we een warme maaltijd, we sluiten de maaltijd af met een verhaal of zingen we liedjes met de gitaar. Daarna afruimen, afwassen en koffie/thee.

Uitgangspunten bij de activiteiten:

- Men bepaalt wanneer, hoe vaak en hoelang men deelneemt, eigen regie staat centraal
- Activiteiten worden door, met en voor bezoekers georganiseerd. De talenten van iedereen staan centraal
- De activiteiten sluiten aan bij de belevingswereld en belangstelling van de bezoekers. Daardoor beleven we een zinvolle dag met elkaar
- Je bent nooit te laat, je kunt altijd aanschuiven
- Activiteiten zijn gericht op ontspanning, ontmoeting, informatie en/of advies. Voorbeelden van activiteiten : bewegen, genieten van muziek, zang en dans. Creatieve activiteiten zoals schilderen, beeldhouwen, bloemschikken, knutselen. Spelletjes zoals sjoelen, kaarten, rummicub, pimpampet, nagels lakken. Uitjes naar musea, arboretum, midgetgolf, natuurcentrum, etc

In het Odensehuis hebben we plezier en genieten we van alles wat we nog wél kunnen doen!

Benadering van bezoekers met dementie:

In onze flyer staat het zinnetje: Wat maakt het leven voor mensen met en zonder geheugenproblemen de moeite waard?

- ik voel me geliefd. Ik word gezien
- Ik voel me nuttig en gewaardeerd
- Ik kom in beweging, zowel geestelijk als lichamelijk
- Ik voel me veilig, vertrouwd en thuis.

Aan mensen met dementie is gevraagd hoe zij het liefst benaderd willen worden. Het antwoord is: gewoon zoals je andere mensen zonder dementie ook benaderd. (Alzheimer Nederland, Tour dementie VWS 2024)

Dat is ons uitgangspunt in het Odensehuis. Aangevuld met een benadering toegespitst op het ziektebeeld(www.dementiegeldersevallei.nl)

1. Wees vriendelijk en geduldig. Dit geeft rust en zelfvertrouwen
2. Praat rustig, duidelijk en langzaam. Gebruik korte zinnen en eenvoudige vragen en vermijd waarom-vragen.
3. Kijk goed of u wordt begrepen, maak oogcontact en blijf op ooghoogte
4. Vermijd vragen waarbij iemand uit zijn recente verleden moet putten.
5. Betrek mensen in het gesprek of de activiteit, dan voelen zij zich als persoon erkend
6. Zeg wat u gaat doen. Bijvoorbeeld: ik ga een kopje koffie voor u halen
7. Wees stimulerend in uw contact. Benadruk wat wel goed gaat. Mensen met dementie zijn gevoelig voor sfeer.
8. Vat kritiek of boosheid niet persoonlijk op. Bedenk dat iemand ziek is.
9. Wees flexibel, bekijk per situatie wat u het beste kan doen.
10. Ga geen discussies aan.

Mantelzorgers

Mantelzorgers zijn ten allen tijde welkom in het Odensehuis. Een aantal blijft even koffiedrinken bij aankomst/vertrek of vindt het fijn om mee te helpen bij een activiteit. 4 x per jaar wordt er een mantelzorgmiddag georganiseerd. Hier kunnen mantelzorgers hun ervaringen delen en terecht met vragen. Er is altijd een casemanager bij aanwezig. De druk onder mantelzorgers is groot. 24 uur zorg hebben voor iemand met dementie is erg zwaar. Een aantal mantelzorgers heeft een cursus hierover gevolgd bij Malkander en is hier erg over te spreken. Als je de mantelzorgers vraagt waar zij het meest bij geholpen zijn wordt er gezegd: "tijd voor mezelf, even niet de zorg voelen, even geen afspraken".

Vrijwilligers

Odensehuis Ede heeft 28 vrijwilligers. Hieronder valt ook het bestuur (3 personen) dat regelmatig meewerkt op de werkvloer. Daarnaast ook een vrijwilliger die zich alleen bezighoudt met de website. De overige 24 vrijwilligers zetten zich in op de ma/di of

donderdag en vullen elkaar aan op de dagen dat er iemand uitvalt door bv ziekte. Sinds de start van het Odensehuis is het aantal vrijwilligers enorm gegroeid en is er geen verloop geweest. Gezien de aard van de ziekte van de bezoekers is het grote aantal vrijwilligers erg fijn: zo kan men 1 op 1 activiteiten ondernemen/begeleiding bieden, zoals bv de duofiets. De meeste vrijwilligers zoeken een invulling van hun leven nu ze met pensioen zijn, vinden het fijn om iets te doen voor een ander wat zoveel voldoening geeft. Ook zijn een aantal afgekeurd wegens ziekte(long covid oid)of komen via Werkkracht, of zijn gebleven nu de partner met dementie is overleden en graag als vrijwilliger nu mee wil werken. Een aantal vrijwilligers werkt ook in de zorg/of heeft daar gewerkt. of als casemanager wat ook erg prettig is. Veel vrijwilligers hebben in familie ervaring opgedaan met de ziekte dementie en voelen zich daardoor verbonden met de doelgroep. Uit het onderzoek van een studente CHE kwam naar voren dat men meer zou willen weten over het ziektebeeld dementie. Hier is direct op geanticipeerd: in november 2024 is er een BVH cursus en cursus Omgaan dementie gegeven door een geriatr ism Alzheimer Nederland. Ook hebben alle vrijwilligers het certificaat dementie vriendelijk gehaald en is men geabonneerd op de nieuwsbrief van Alzheimer Nederland, bezoekt men af en toe het Alzheimercafe en worden boeken aangeraden over dementie.

Er is 1 betaalde kracht en dat is de coordinator. In 2024 maakte zij ruim 24-30 uur per week. Zij kreeg 16 uur betaald per week.

Stagiaires

Stagiaires OH 2024: OH is een gecertificeerde instelling om stagiaires toe te laten.

1 stagiaire Duloncollege voor 2 dagen p/w gedurende 9 maanden

1 stagiaire Streek Zandlaan voor 1 dag p/w gedurende 4 maanden

1 havo leerling Pallas 3 dagen snuffelstage gedurende 1 week

1 leerling Aeres 1 dag p/w gedurende 4 maanden

1 leerling Aeres 4 dagen snuffelstage gedurende 1 week

1 studente CHE medewerkerstevredenonderzoek 1 dag p/w gedurende 3 maanden

1 leerling Duloncollege stage 2 dagen p/w gedurende 9 maanden (stage loopt door in 2025)

Cijfers over 2024

Op de maandag en dinsdag zijn er 15 of meer bezoekers. Op de donderdag zijn dat er rond de 10. De donderdag is nu $\frac{3}{4}$ jaar open en is groeiende. Per week komt dit neer op minimaal 40 bezoekers die verdeeld over 3 groepen het OH bezoeken. De meeste bezoekers worden doorverwezen door casemanagers. Daarnaast via onze vrijwilligers, mond op mondreclame, Alzheimercafe, website.

Van dit aantal bezoekers komen 9 bezoekers meerdere dagen. 5 bezoekers bezoeken naast het Odensehuis nog 1 dag een andere dagbesteding nl: Bethanie(2), de Woudegge(1), Maanderzand(1), Willemshoeve(1). 4 bezoekers zijn opgenomen in een verpleegtehuis maar bezoeken ook nog het Odensehuis. De reden hiervan is dat bij een verhuizing naar een tehuis er al zoveel voor een bezoeker verandert dat het Odensehuis het enige vertrouwde is wat overblijft. Ook blijkt dat er in het tehuis waar men naar toegegaan is weinig

aan dagbesteding/invulling te doen is. Nu is het niet de bedoeling dat Odensehuis de verpleegtehuizen hierin gaat voorzien maar bij de bezoekers die voorheen al naar het Odensehuis gingen, kijken we per bezoeker of dat haalbaar is voor hen en de groep in het Odensehuis. Het grote voordeel is dat het Odensehuis niet met indicaties werkt en het financieel geen problemen oplevert.

Groei bezoekers over 2024

Er is weinig verloop in de bezoekersgroep. Een groot aantal komt al bijna 2 jaar.

Ongeveer $\frac{1}{3}$ van de groep bezoekers is alleenstaand.

In 2024 is de groep bezoekers gegroeid. Als voorbeeld uit de administratie:

Januari 2024 aantal bezoekers per maand: 92

December 2024 aantal bezoekers per maand: 160 (Mede doordat OH ook de donderdag open is gegaan en de ma en di ook gegroeid zijn)

Regelmatig komen er ook potentiële nieuwe bezoekers een dagje/ochtendje meekijken.

Als een bezoeker niet meer komt, komt dat door opname in een verpleegtehuis(4) of door overlijden(3) en 1 bezoeker werd de dinsdaggroep teveel en heeft er toch voor gekozen om thuis te blijven en geen dagbesteding meer te bezoeken.

Het Odensehuis biedt geen lichamelijke verzorging aan bezoekers met dementie. Mocht dit aan de orde zijn dan wordt de bezoeker doorverwezen naar een organisatie die dat wel biedt. Dit is in 2024 geen enkele keer voorgekomen. Zeker de helft van de bezoekers heeft een WLZ indicatie.

Er is 1 valincident geweest: 1 bezoeker zakte door zijn benen toen hij na het wandelen weer binnenkwam met zijn rollator. Dhr kwam met hulp weer overeind en zei: " dat er niks aan de hand was." De partner van dhr is hierover ingelicht maar aan de val heeft dhr niks overgehouden wat zorgelijk zou kunnen zijn. Dit is geëvalueerd onder de vrijwilligers en er is afgesproken nog meer alert te zijn op het binnenkomen van bezoekers bij de deur. Ook ligt er een schuine metalen verhoging om het binnenlopen te vergemakkelijken.

Het lijkt wel dat mensen met dementie tegenwoordig anders met hun ziekte omgaan evenals de mantelzorgers. 5 dagen per week naar een dagbesteding is niet meer zo van deze tijd. De voorkeur heeft een dagbesteding die los staat van een zorginstelling. Een eigentijdse, sfeervolle ruimte.

Andere activiteiten waar men een paar uurtjes naar toe kan is ook fijn ter afwisseling, een hele dag is niet perse noodzakelijk, voelt als 'weggestopt worden".

Bv : een mijnheer gaat naar het Odensehuis 2 dagen, heeft ook een fietsmaatje, gaat naar de bijeenkomsten van oud militairen in Ede 1 x per maand, zingt op maandagmiddag in het Odensekoor. dochter komt 1 middag langs. Ook is er een wandelmaatje.

Samenwerking met bestaande organisaties

- Alzheimercafe Ede
- Koffieluitjes
- Keten netwerk dementie, waaronder casemanagers
- Malkander
- Huisartsen en POH's
- Gemeente Ede
- Scholen zoals: CHE, Duloncollege. Aeres en het Streek, HBO Utrecht social work.
- Maanderzand, Bethanie, St Barbara, en aanverwante organisaties
- Odensehuizen Doorwerth en Wageningen
- Landelijk Platform Odensehuizen
- Envo
- Sport-, en spelservice
- Mantelzorgsteunpunt
- De Schakel in Lunteren ivm midgetgolf/beweegtuin
- Samenwerking met onderzoekers van het Radboud UMC betreffende dementie
- HAN keramiek workshop door student
- Volksdansgroep Garoon
- pianisten Henk Lameris en Ton Span
- Vleermuis kinderdagverblijf
- Militair platform Ede
- De Wilde Gaard, kazerneterrein
- Snoepwinkel, Lammert van de Bospoort
- Camping de Oldenhove Ede
- Skinmarketing

Met de buurt Ede Oost waar het Odensehuis gevestigd is, zijn er goede contacten. Het Militair Platform geeft af en toe een lezing of rondleiding op het kazerneterrein. Ook wordt daar de mantelzorgmiddag georganiseerd. Odensehuis is ingedeeld in de werkgroep : "opruimen van zwerfafval". Contacten met het naastliggende kinderdagverblijf "De Vleermuis". Koffiedrinken bij het fietscafe, plaatsnemen in het overleg met de buurtvereniging en de gemeente over een mogelijk dierencollectief. Samenwerking met de lunchroom Stall(nu De Geijt).

Odensehuis heeft in samenwerking met Skinmarketing een nieuwe website ontwikkeld. Vanuit het scholings en promotiefonds via Malkander kon de website voor een deel bekostigd worden.

Indicatoren

Uitslag enquête bezoekers en mantelzorgers nov 2024 vermeld in de nieuwsbrief van febr 2025:

Uit de enquête met een respons van 90% kwam een aantal dingen naar voren die we hier willen noemen. Alle bezoekers en mantelzorgers voelen zich thuis en gezien in het Odensehuis. Een aantal beschrijft het Odensehuis als een warm bad. Ook vindt iedereen dat er op een respectvolle manier met een ieder omgegaan wordt. Een enkeling gaf aan dat er voor heren andere activiteiten bij mogen zoals een biljart of handenarbeid bv timmeren/iets in elkaar zetten, etc. Ook werd er door iemand genoemd dat het fijn is als er regelmatig dagjes uit worden georganiseerd. De groepsgrootte is voor iedereen oke en hoeft voor een aantal bezoekers niet groter. Een paar mantelzorgers gaven aan dat er een voorkeur is voor andere/ruimere openingstijden. Wat deze tijden betreft: We merken aan de bezoekers dat de openingstijden lang genoeg zijn voor hen; aan het einde van de dag is men moe en is het optrekken in een groep lang genoeg geweest. Hierbij vanuit onze kant de opmerking dat men niet eerder dan 15.00 of op donderdag om 20.00 naar huis hoeft te gaan/opgehaald hoeft te worden! Het komt regelmatig voor dat een aantal bezoekers al een half uur eerder gaat of opgehaald wordt. Dit kan onrust geven op de groep maar aangezien het Odensehuis een inloophuis is zijn er geen specifieke richtlijnen hierin.

Studente 2e jaars CHE van de richting HR heeft in juni 2024 een handboek voor vrijwilligers gemaakt en ook onderzoek gedaan naar de tevredenheid onder vrijwilligers in het OH. Haar advies hebben we opgevolgd: in het najaar van 2024 is er weer een training dementie en BHV cursus gegeven aan de vrijwilligers en is er meer literatuur aanwezig over het ziektebeeld in het Odensehuis en meer aandacht in het teamoverleg over het ziektebeeld dementie. Hieronder een stukje uit het verslag van de studente:

Verantwoording

Het eerste wat mij is opgevallen bij het binnenkomen bij het Odensehuis Ede, is dat je gelijk welkom voelt. De vrijwilligers nemen je mee in hoe alles te werk gaat en ook de bezoekers zijn geïnteresseerd in wat je komt doen en wie je bent. Een van de mooiste punten die je als organisatie onder het personeel kunt bereiken is het samenwerken en het soepele verloop van de communicatie. Dit zijn punten die ik bij mijn observatie heb teruggezien. Het is een vrijblijvende en open organisatie waarin er geen vaste taken aan een vrijwilliger worden gekoppeld. Ieder doet wat hij of zij leuk vindt en op die manier worden de 'vaste taken' gedaan.

Ik was erg benieuwd naar de kijk van de vrijwilligers en wat zij vinden van hoe de organisatie in elkaar zit. De twee hoofdzaken die ik wil bespreken zijn de openheid en informatie over de doelgroep: dementie.

Openheid

Een uitgangspunt van de Odensehuizen is een open karakter en de laagdrempeligheid. Uit de interviews komt naar voren dat de vrijwilligers erg positief zijn, zij stellen de vrijblijvendheid, openheid en het eigen initiatief op prijs binnen het Odensehuis. Zo heeft een vrijwilliger aangegeven dat zij het fijn vindt dat er ruimte is om te onderzoeken waar zij haar kwaliteiten en talenten in kan zetten. Een basisbehoefte van een werknemer, in dit geval een vrijwilliger, is om zich competent te voelen. Hierbij zijn erkenning en waardering voor het werk een belangrijk aspect. “Laat mensen vooral werken vanuit hun talenten. Dat geeft hen persoonlijk het gevoel competent te zijn in het werk, en levert waarschijnlijk ook waardering van klanten en collega’s op” (Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid, sd) . In het Odensehuis wordt dit weergegeven doordat er geen vaste taken zijn toegewezen, maar ieder oppakt waar zij zich competent voelt. Daarnaast geeft een vrijwilliger aan dat alles een beetje vanzelf loopt en je ziet waar je nodig bent, op die manier kan je inspelen op de situatie. Er zijn geen gerichte taken aan jou als vrijwilliger gebonden.

In mijn observaties heb ik gezien dat de vrijwilligers een open houding hebben naar bezoekers, de vrijwilligers kunnen zich inzetten op de gebieden waar zij goed in zijn en er is niks verplicht, voor zowel de vrijwilligers als de bezoekers.

Als het gaat over de openheid van de bezoekers, speelt muziek hierin een grote rol. “Neurologisch onderzoek toont aan dat muziek tot het laatst toe meerdere hersengebieden blijft prikkelen. Muziek roept herinneringen, emoties en zelfs lichamelijke reactie op” (Kits & Schut, 2021) . Zo hebben wij de laatste tijd vaker muziek opgezet na de lunch. De muziek wordt gekozen door de bezoekers zelf, hierbij viel het mij op dat bezoekers hiervan opleven, gaan meezingen en dansen. Daarnaast worden er momenten gepland om te evalueren met elkaar. Hierin wordt besproken hoe het gaat en of de vrijwilligers nog punten van aandacht hebben. Door dit met elkaar te doen zorg je ervoor dat de openheid binnen de vrijwilligers blijft. En zorgt de feedback ervoor dat de vrijwilligers zich competent blijven voelen (Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid, sd) . Ieder kan aangeven waar hij/zij tegenaan loopt, maar ook kunnen bijzonderheden over de bezoekers besproken worden. Een vrijwilliger geeft dan ook aan dat je elkaar echt nodig hebt!

De doelgroep van het Odensehuis zijn mensen met geheugenklachten, beginnende dementie en voor hun naasten, vrienden en buurtgenoten. Wat is dementie?

“Dementie is de naam voor een combinatie van symptomen waarbij de hersenen informatie niet meer goed kunnen verwerken” (Alzheimer Nederland, sd) .

Vanuit het Odensehuis Ede wordt er jaarlijks in het najaar een training ‘omgaan met dementie’ gegeven. In de interviews zijn twee punten naar voren gekomen over de informatie over dementie. Een aantal vrijwilligers heeft aangegeven niks te hebben gemist wat betreft informatie. Zo geeft een vrijwilliger aan dat er genoeg ruimte is om er met elkaar over te praten en dat je gaandeweg de mensen leert kennen. Op die manier leer je meer over het ziektebeeld. Daarentegen geeft een vrijwilliger aan dat “meer informatie over het ziektebeeld fijn zou zijn”. Wanneer er meer informatie is over het ziektebeeld en de omgang met de bezoekers weet je wat je kan verwachten en hoe je de mensen het beste kan helpen.

Het is voor mensen met dementie belangrijk dat je ze ziet en daarbij ze de aandacht geeft waar ze behoefte aan hebben. Wat je wilt bereiken is dat je op hun raampje klopt en ze laat zien dat je er voor hen bent (Dirkse & Vermeer, 2020)

Wat uit de interviews blijkt is dat er redelijk wat informatie wordt gegeven over dementie, tegelijkertijd wordt er ook aangegeven dat daarin wel iets mist. Om deze reden is het goed om na te gaan om welke informatie dit gaat bij de huidige vrijwilligers, zodat deze informatie bij nieuwe vrijwilligers aan het begin komt.

Daarnaast is de belangstelling voor de trainingen en cursussen groot. Een vrijwilliger heeft aangegeven dat de trainingen en cursussen essentieel zijn. “Het trainen van werknemers is bedoeld om de vaardigheden of kennis te actualiseren of nieuwe vaardigheden aan te reiken” (Caroline, 2020) .

Mijn advies zou zijn om meer cursussen en/of trainingen te geven. Op deze manier hebben vrijwilligers meer informatie en zijn ze voorbereid op mogelijke situaties die zich voor kunnen doen. Vrijwilligers verbreden hun kennis en vaardigheden en leren verantwoordelijkheid te nemen (Caroline, 2020) .

Financiën

Odensehuis Ede is een laagdrempelige voorziening voor een kwetsbare doelgroep.

Laagdrempelig houdt in: er is geen indicatie nodig, voor 1 dag OH betaalt men 10 euro. Men kan komen en gaan wanneer men dat wil, de eigen wensen staan centraal :” *je moet niks maar mag zoveel mogelijk*”.

Thuiswonende ouderen met dementie vallen op veel ontmoetingsplekken tussen wal en schip. Ze zijn steeds minder in staat om te participeren in groepen waarin mensen geen geheugenklachten hebben maar zijn nog te goed voor opname in een verpleeghuis. Zoals een bezoeker dat zelf omschreef: ‘ik moest noodgedwongen stoppen met mijn vrijwilligerswerk en viel daarna in een zwart gat, waar kan ik wel naar toe?’

Zeker ook als men alleen woont en steeds minder in staat is om goed voor zichzelf te kunnen zorgen zoals bv maaltijden bereiden is het erg fijn dat er een steun in de rug kan worden gegeven wanneer opname nog niet aan de orde is/kan.

De eigen bijdrage is 10 euro per persoon per dag. Mocht dit teveel zijn voor iemand dan kan dit bedrag naar beneden bijgesteld worden omdat er ook giften binnenkomen.

In 2024 is het niet voorgekomen dat iemand het bedrag van 10 euro niet kon betalen. De WMO stelt mensen in staat om voor 20 euro per maand dagbesteding te bezoeken. Hier kan het Odensehuis niet tegen concurreren terwijl de ‘zorg’ die het Odensehuis biedt niet onder doet en misschien wel meer biedt dan de WMO gecontracteerde organisaties.

Odensehuis Ede ontvangt een jaarlijkse subsidie van de gemeente Ede.

Daarnaast bestaan de inkomsten ook nog uit donaties/giften en was ook het Oranjefonds betrokken in 2024.

Opvallende zaken budgetbegroting voor 2024 en de werkelijk gemaakte kosten:

1. Huur is een hoger dan begroot. Dit komt omdat Odensehuis is uitgebreid naar 3 dagen en de energiekosten toegenomen zijn.

De locatie waar het Odensehuis gebruik van maakt draagt absoluut bij tot het enthousiasme voor het Odensehuis. Zoals al eerder vermeld is er een terugloop in bij andere dagbestedingen omdat de 65+ er anno nu steeds minder past in het beeld van 5 dagbesteding bij een dagbesteding die in een verpleegtehuis plaatsvindt. De rustige omgeving van het kazerneterrein is erg prettig voor het veilig en ontspannen wandelen voor bezoekers. De inrichting van het Odensehuis is speels en eigentijds en voelt niet als ‘weggestopt’ maar als een gezellige ruimte die bijdraagt aan een fijne sfeer. Juist die sfeer is zo ontzettend van belang bij mensen met dementie. Ook het naastgelegen kinderdagverblijf is een goede en fijne toevoeging in het samen optrekken van jong en oud. Ook wonen de meeste ouderen in Ede in Ede-Oost waar het Odensehuis gevestigd is. De komende 5 jaar worden daar nog veel appartementen bij gebouwd voor ouderen. Er is geen buurthuis in Ede waar het Odensehuis 3 dagen geopend kan zijn tegen een aantrekkelijke huurprijs met een sfeervolle ambiance in een rustige wandelomgeving.

2. De vrijwilligersvergoeding is hoger dan begroot. Dit komt onder meer door de 3e dag open en er daardoor een aantal nieuwe vrijwilligers bij gekomen zijn en ook een vrijwilliger om de website up to date te houden. En aangezien de vrijwilligers het kapitaal zijn van het Odensehuis is een regelmatige waardering absoluut op zijn plaats
3. De kosten voor PR en marketing zijn hoger dan begroot omdat we een nieuwe website ontworpen hebben mbv Skinmarketing

Odensekoor Ede

Oprichting en pilot

Het Participatiekoor Ede is gestart in febr 2024, onder de vlag van Stichting Odensehuis. Met ondersteuning van Participatiekoor Nederland rondom werkwijze en opzet en met organisatorische ondersteuning van het bestuur van het Odensehuis, is er subsidie aangevraagd bij het Lang Leve Kunst Fonds. Met deze subsidie en contributie van alle koorleden, werd het mogelijk om in een pilot van 5 maanden te zien of er behoefte is aan een Participatiekoor in Ede.

Ook kon het koor met deze financiële steun uit de subsidie aansluiten bij Participatiekoor Nederland.

Goed om te weten dat het participatiekoor wel valt onder het bestuur van het Odensehuis Ede maar niet meedoet met de subsidie van de gemeente Ede.

Werkwijze:

Het koor bestaat uit $\frac{1}{3}$ zangers met een vorm van dementie of haperend brein en $\frac{2}{3}$ mantelzangers, mensen zonder een vorm van dementie.

Deze laatste groep biedt begeleiding aan de mensen met een haperend brein.

Uit deze eerste maanden werd duidelijk dat er behoefte is aan een koor voor mensen met dementie en is er besloten na de zomermaanden verder te gaan.

In 2024 is het volgende vanuit contributie van de leden en de subsidie van Lang Leve de Kunst Fonds bekostigd:

- de dirigent
- de pianist
- bladmuziek
- huur van de locatie
- alles rondom het optreden met pasen

Odensekoor Ede.

Omdat in de samenwerking met Participatiekoor Nederland niet aan de verwachtingen werd voldaan, is de samenwerking beëindigd.

De animo om door te gaan met het koor was erg groot. Het koor is zelfstandig verder gegaan als Odensekoor Ede.

Om de doorstart mogelijk te maken is er subsidie aangevraagd bij het Fonds voor Cultuurparticipatie. Deze subsidie is toegekend aan het Odensekoor Ede voor de periode sept 2024-sept 2025. Deze subsidie heeft het mede mogelijk gemaakt dat er een kerstconcert gegeven kon worden en dat het koor zich voorbereidt op een 'vrijheids-concert'. Verder heeft het koor verschillende optredens gegeven bij zorginstellingen.

Visie/doelstelling Odensekoor Ede

Mensen met dementie zingen wekelijks in een koor samen met zogenoemde 'mantelzangers' olv een professionele dirigent.

Het betreft een volwaardig koor, meerstemming, met diverse muzikale richtingen afhankelijk van de inbreng van de mensen met dementie en hun mantelzangers,

Voor de persoon met dementie betekent dit dat de maatschappij dementievriendelijker wordt. Een inclusief koor met mensen met dementie verrijkt alle betrokkenen.

Kans op een sociaal isolement wordt kleiner, geeft plezier en zelfvertrouwen en verbetert de zelfstandigheid, cognitie, spraak en geeft zelfvertrouwen. Men voelt zich gezien.

Meer zang, minder zorg.

Voor de mantelzanger geeft het een voldaan gevoel iets te kunnen betekenen voor kwetsbare medemensen. Ook kan het de mantelzorger samen een mooie ontspannen activiteit bieden, ipv verzorgen.

Voor de cultureel professional biedt het de mogelijkheid om ook met deze doelgroep aan de slag te gaan en kennis hierover in praktijk te brengen.

Muziek en zingen is goed voor het brein. Ontwikkelingen die er toe doen, zeker voor de huidige maatschappij met groeiende vergrijzing.

Het plan beslaat een jaar van september 2024 tot en met juni 2025; na dit jaar is duidelijk of er langdurige behoefte bestaat onder de doelgroep: mensen met dementie.

Tot nu toe blijkt het koor steeds uit ongeveer veertig leden te bestaan. Een mooi constant aantal, waarbij de enthousiaste onderlinge betrokkenheid opvallend is.